

Hogyan segítsük mezőgazdaságunk fejlődését?

A jászberényi járási könyvtár kirakatában (a könyvtár üzlethelyiségében van elhelyezve) egy nagy szemléltető kép vonja magára a figyelmet. A kép egy szarvasmarhát ábrázol metszetben és ez a felírása: *Hogyan lesz a tej?* A kép alatt mezőgazdasági könyvek vannak a szarvasmarha tenyésztéséről, takarmányozásáról, a helyes tejkezelésről és a mesterséges (ítatásos) borjúnevelésről. Ezzel a kis kiállítással a könyvtár elég nagy érdeklődést keltett az említett könyvek iránt.

A legutóbbi időben mindig több és több könyvtár kezd törődni a mezőgazdasági könyvek komolyabb propagandájával. Sajnos az eddigi kezdeményezések ellenére is meg kell állapítanunk, hogy mezőgazdasági könyvpropagandánk igen elhanyagolt, kezdetleges. Eppen ezért nem csoda, hogy falusi könyvtáraink legkevesebbé olvasott könyvei éppen a mezőgazdasági könyvek.

Rákosi elvtárs december 15-i parlamenti beszédében ismertette az elmúlt év rendkívüli időjárása következtében előállott kedvezőtlen gazdasági eredményeket, kijeölte a legsürgősebb teendőket. Megállapította, hogy *a fagykár és az aszály mellett is sokkal több lehetett volna az idei termésünk, ha a korszerű földmívelés, a modern agrotechnika szabályait betartottuk volna.*

Gerő elvtárs — még ezt megelőzően — a Központi Vezetőség ülésén részletesen ismertette mezőgazdaságunk helyzetét is és megjelölte az előttünk álló feladatokat.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa február 1-én az 1953. évi tavaszi mezőgazdaság munkák előkészítéséről és végrehajtásáról határozatot hozott, amely a mezőgazdaság legsürgősebb feladatait jelöli meg.

A falusi könyvtárnak mindig fontos feladata a mezőgazdasági könyvek olvastatása, de ma kimondhatjuk, hogy nincs fontosabb feladat számára, mint a tavaszi munka előkészítésének és az állatállomány átteleltetésének alátámasztása könyvtári munkával.

A Szovjetunió Kommunista Pártja XIX. Kongresszusán hangzott el: *»Akadnak kommunisták, akik szavakban egyetértenek a párthatározatokkal, a valóságban azonban porosodni hagyják őket. Az ilyen funkcionáriusokat nem nyugtalanítja, hogy a párt és a kormány határozatait a rájuk bízott területen nem teljesítik kielégítően!«*

Nem dolgozik jól a könyvtáros sem, bármennyi könyvet kölcsönöz is ki, ha nem tartja szem előtt a párt és a kormány határozatait és nem azok megvalósítását tekinti főfeladatának.

A szovjet falusi és kolhoz-könyvtárosok igen nagy gondot fordítanak a mezőgazdasági könyvek propagandájára. Könyvtárosaink igen sokat tanulhatnak a szovjet könyvtári irodalomból. N. Ártjemjev: *Egy falusi könyvtáros feljegyzései* című könyv is sok jó példát, útmutatást nyújt.

Hogyan végezzük a mezőgazdasági könyvek propagandájának munkáját?

Mindenekelőtt könyvanyagunk gondos tanulmányozásával. Falusi könyvtáraink nincsenek még jól ellátva mezőgazdasági könyvekkel, a legfontosabb mezőgazdasági könyvek azonban megvannak ma már a legtöbb faluban. A járási és megyei könyvtárak különösen a legutóbbi időben sok mezőgazdasági könyvet kaptak. Sürgős feladatuk a könyvek megfelelő szétosztása, a falusi könyvtárakban meglévő anyag figyelembevételével.

A falusi könyvtárak kísérjék figyelemmel a mezőgazdaságban mutatkozó időszakos teendőket és ennek alapján tanulmányozzák könyvanyagukat.

Nézzük meg, melyek most a legsürgősebb feladatok és melyek azok a könyvek és folyóirataikkak, amelyeket most kell propagálni.

A cikk keretei nem engedik meg, hogy részletes felsorolást adjunk. Inkább csak példákat nyújtunk, amelyek alapján a könyvtáros maga választhatja ki anyagát.

A minisztertanács határozata kimondja, hogy legelső feladat az őszi szántás-vetés mulasztásainak pótlása és a tavaszi talajmunkák, a korai növények vetésének megkezdése. Egyetlen talpalatnyi föld sem maradhat vetetlenül, műveletlenül. Népszerűsíteni, alkalmazni kell a szovjet agrotechnikai módszereket: a fagosolást, simítózást stb. E munkákhoz az alábbi könyveket ajánlhatjuk:

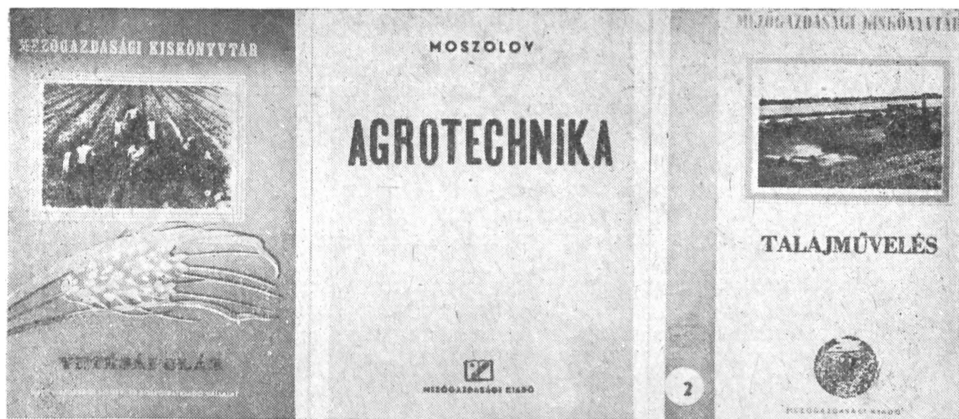
VETÉSAPOLÁS. Bp. 1950. Mezőgazd. kiadó. 29 lap. (*Mezőgazdasági kiskönyvtár.*)

TALAJMŰVELÉS. Bp. 1951. (*Mezőgazd. Kiskönyvtár.*) Mezőgazd. kiadó. 40 lap.

Virág L.: A TAVASZI VETÉSEK TALAJELŐKÉSZÍTÉSE. Bp. 1952. Népszava. 28 lap.

Falusi könyvtárainkban nincs minden mezőgazdasági eljárásra külön könyv. Ezért fel kell használnunk az összefoglaló mezőgazdasági munkákat is. Ilyenek pl.:

Moszolov: AGROTECHNIKA. Bp. 1952. Mezőgazdasági Kiadó. 426 lap. Az ilyen kézikönyveket sohasem általában ajánljuk, mindig egy-egy aktuális részre hívjuk fel a

figyelmet. Az említett könyvnek most pl. »Az őszi vetések ápolása« című fejezetét kell ajánlanunk. (180. l.)

Ugyanígy pl. Virág István: NÖVÉNYTERMESZTÉSI ALAPISMERETEK (Bp. 1952 Mezőgazd. kiadó) című könyvének 64. lapján a »Tavaszi talajmunkák« című részt.

Figyelemmel kell kísérrnünk és ajánlanunk kell a mezőgazdasági folyóiratok aktuális cikkeit is. Igen fontos pl. a MAGYAR MEZŐGAZDASÁG 1953. január 16-i számában közölt »Téli munkák a nagy termésért« című cikk.

Falusi könyvtárainknak különösen ott, ahol már olvasóterem is van, feltétlen járatiok kell ezt a lapot. A mezőgazdasági folyóirat egyes cikkeinek népszerűsítése azért is szükséges, hogy lassan rászoktassa falusi dolgozóinkat a mezőgazdasági szaklapok olvasására.

A minisztertanácsi határozat kimondja, hogy a termésátlag fokozása érdekében fel kell használni minden rendelkezésre álló istálló- és egyéb szerves trágyát. A gyengén telett és a késő őszi vetéseket fejtrágyázni kell.

A kérdés nagy fontosságát mutatja, hogy Rákosi elvtárs beszédében is nyomatékoosan felhívta erre a figyelmet.

A trágyázási ismereteket tartalmazó önálló könyveken kívül Moszolóv: AGROTECHNIKA 79—92. lapján lévő részt ajánljuk, a NÖVÉNYTERMELESI ALAPISMERETEK című könyvből pedig a »Talajerő fenntartása« című fejezetet (23—39. lap).

Igen fontos feladat a vetőmag gondos előkészítése. Erre pl. a »VETŐMAG-VETÉS« című könyvet ajánljuk (Bp. 1950. Mezőgazd. Kiadó.) (Mezőgazd. Kiskönyvtár. 46 lap.)

Az összefoglaló kézikönyvekből különösen a jarovizálással foglalkozó részeket kell ajánlanunk.

Külön is foglalkozni kell legfontosabb tavaszi növényeink: burgonya, kukorica, napraforgó stb. helyes vetésével és ápolásával. Az összefoglaló munkák megfelelő fejezetein kívül, főleg ezeket a könyveket ajánljuk:

A KUKORICA TERMESZTÉSE, A BURGONYA TERMESZTÉSE, NAPRAFORGÓ TERMESZTÉS (Mezőgazdasági Kiskönyvtár füzetek).

A fejlett szovjet agrotechnikai eljárásokra külön fel kell hívunk a figyelmet. A minisztertanácsi határozat azt is kimondja, hogy az egyes gazdaságok milyen mértékben vessenek keresztsoroson, illetve a kukoricát négyzetesen.

A keresztsoros vetésre pl.: Moszolóv: AGROTECHNIKA 114. lap, a négyzetesvetésre 259. lap és a NÖVÉNYTANI ALAPISMERETEK 88. lap ad útmutatást.

Az elmúlt évben sokat szenvedtünk a fagykártól és az aszálytól. Már előre fel kell készülnünk a védekezésre. Propagáljuk tehát: Mazsarov: HARC AZ ASZÁLY ELLEN (Bp. 1950. Athenaeum, 277. lap) és J. M. Jaroszlavcev: TALAJMENTI FAGY (Bp. 1950. Szikra, 27 lap) című füzetet. (Természettud. Kiskönyvtár 34. szám.) Homokos vidékeken pedig: Vestsik Vilmos: LAZA HOMOKTALAJOK OKSZERU MŰVELESE című könyvet (Bp. 1951. Mezőgazdasági Kiadó).

A másik sürgős és igen fontos feladat mezőgazdaságunkban az állatállomány vesztéségmentes átteleltetése.

Az egyes állatok tenyésztésével foglalkozó Mezőgazdasági Kiskönyvtár füzetek megfelelő részein kívül ajánljuk pl.: TAKARMANYOZÁSI ISMERETEK (Bp. 1951. Mezőgazdasági Kiskönyvtár, 112. l.) című füzetet. Igen fontosak a Magyar Mezőgazdaság című folyóirat idevonatkozó cikkei: december 16-i számban pl. az »Égyedi takarmányo-

zás» és a »Szalmafeltárás« című cikk, a január 16-i számban pedig a »Termelés-csökkenés nélkül, veszteségmentesen teletessünk át« című cikk.

A könyvek, folyóiratcikkek alapos ismeretén kívül meg kell ismernünk, össze kell gyűjtenünk a legfontosabb rendeleteket, határozatokat és azokat az olvasók figyelmébe kell ajánlanunk.

Ilyenek pl.:

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa és a MDP Közp. Vezetősége határozata az állattenyésztésről és a takarmányfejlesztésről. (Szabad Nép, 1952. szeptember 14-i és 15-i szám.) Gerő és Rákosi elvtársak beszédei (Szabad Nép, 1952. november 30. és december 16. szám). A minisztertanács fent említett határozata (Szabad Nép, 1953. február 1.).

A mezőgazdasági propagandának egyik fontos eszköze a sajtó. A Szabad Nép, vagy Magyar Mezőgazdaság jelentős cikkeket bekeretezve függesszük ki a könyvtárban. Az olvasók figyelmét hívjuk fel a megjelent cikke és egyidejűleg készítsük elő a cikkel kapcsolatos mezőgazdasági irodalmat. Azoknak, akiket érdekel a cikk, ajánlhatjuk a kérdéssel részletesebben foglalkozó szakkönyvet.

Pl. a »Szabad Nép« január 26-i »A tavaszi munka jó előkészítéséért« című cikkhez kapcsolódva az említett könyvek egész sorát lehet ajánlani.

Ki kell emelni azokat a cikkeket, amelyek az új növénytermesztési vagy állattenyésztési eljárásokat alkalmazó éleljáró dolgozók módszereit ismertetik. A Magyar Mezőgazdaság állandóan hozza ezek fényképeit is. Ezt a cikket együtt tegyük ki a falijújságra. Különösen a helyi sajtót kell felhasználnunk erre a célra.

Propagálja a könyvtár a helyi eredményeket is! A helyi példa mindig igen nagy hatású. Különösen ki kell emelni azokat az éleljáró dolgozókat, akik olvasói a könyvtárnak. Függesszük ki fényképüket, írjuk alá eredményüket és azt is, hogy milyen könyveket olvasnak.

A megyei könyvtárak feltétlenül vegyék igénybe a megyei sajtót bibliográfiák közlésére. A legjobb, ha megkérik a szerkesztőséget, hogy jelentősebb mezőgazdasági cikkek megjelenése előtt értesítsék a könyvtárat. A könyvtár erre megadja a cikkel kapcsolatos mezőgazdasági könyvek bibliográfiáját, amit a lap egyidejűleg közöl. A bibliográfia végén közölik néhány szóval, hogy a könyvek megtalálhatók a könyvtárban.

SZEMLÉLTETŐ PROPAGANDA

Használjuk fel a szemléltető propaganda eszközt is, elsősorban a kiállítást.

A kiállítások aktuálisak legyenek. Allítsuk a középpontba az éppen megjelent cikket, minisztertanácsi határozatot stb. Ugyeljünk arra, hogy a könyvek egy téma köré csoportosuljanak, a témát agitatív jelmondat, vagy felhívás jelölje meg. Ha a témához kapcsolódó helyi eredmények vannak, azt is fel kell tüntetni, esetleg a nagy eredményt elért dolgozó fényképével. Mostanában pl. ilyen témákról rendezhetünk kiállítást:

Hogyan teletessük át állatainkat?

Jó vetőmag — gazdag termés.

Jó talajmunka legyőzi az aszályt!

Tanuljunk a szovjet példából! (Új agrotechnikai eljárásokat népszerűsítő könyvek.)

A kiállítások ne tartalmazzanak túl sok könyvet. Csak annyit, hogy egy asztalon vagy egyszerű falitáblán elférjenek.

Könyvkiállításokat ne csak a könyvtárban rendezzünk. Vigyük ki mezőgazdasági előadásokra, a termelőszövetkezet gyűléseire, mezőgazdasági bemutatókra, SZFTE előadásokra. Ha a kultúrotthonban működik mezőgazdasági szakkör, vagy van a faluban, illetve a termelőszövetkezetben szaktanfolyam, rendeztessünk a hallgatókkal is kiállítást. Az ilyen alkalmakat használja fel a könyvtár a könyvek szóbeli propagálására is. Kérjen fel erre egy ügyes agronómust vagy pedagógust.

FELOLVASASOK

Népszerűsítsük a fejlett agrotechnikai eljárásokat könyvismertetésekkel és felolvasásokkal. Mivel kevés a falusi könyvtár könyveinek példányszáma, felolvasásokkal tehetjük közkinccsé azok tartalmát. Sajnos, gyakran előfordul, hogy valamely új eljárás bevezetése csak a rendelkezések mennek ki és gyakran nem törődnek a kelő ismertetéssel és meggyőzéssel. Ilyen esetekben a végrehajtás bürokratikusá válik. Több faluban előfordult az elmúlt évben, hogy kiadták a rendelkezést a silózásra, a földsilók készítésére, de nem gondoskodtak a lakosság felvilágosításáról. Ilyen helyen a munka létezik, mert és most, mikor elő kellene venni a silótakarmányt, látjuk kárát. A helyi tanácsok

igen nagy érdeke tehát, hogy elősegítsék a mezőgazdasági könyvek ismertetését, felhasználását. A tanács a megrendezésben nyújthat segítséget.

Pártunk a DISZ-szervezeteket is mozgósítja a falusi mezőgazdasági munkák előkészítésére. Ahol jól működik a DISZ-szervezet, ott velük is rendezhető a könyvismertetéseket és felolvasásokat. Előadókul pedagógusokat, agronómusokat kérjünk fel.

A tavaszi mezőgazdasági munkák jó előkészítését szépirodalommal is alá kell támasztanunk. A modern agrotechnikai eljárások meghonosítása nem könnyű feladat. Mezőgazdaságunk eléggé el volt maradva. Parasztágunk jórésze még ma is az elmaradt, régi mezőgazdasági eljárásokat tartja jónak. Egy-egy mezőgazdasági tárgyú szovjet vagy magyar szépirodalmi mű azonban életszerűen, meggyőző erővel mutatja be az újat, a jobbat. Olvastassunk most sok ilyen művet. Vannak közöttük olyanok is, amelyek valamely mezőgazdasági munkát írnak le egy-egy helyen. Beszélgessünk ezekről a részekről, mikor visszahozzák a könyvet és ezzel kapcsolatban ajánljuk olvasásra a mezőgazdasági szakkönyvet, vagy cikkeket. Ehhez persze tervszerűség és könyvismeret kell.

A mezőgazdasági könyvek felolvasásakor, vagy ismertetésekor az anyag élénkítésére olvassunk fel regényrészletet. Tanfolyamok, mezőgazdasági szakkörök részére is ajánljunk szépirodalmat.

Solohov—Szinyavszkij: »MEGHÖDÍTOTT FÖLD« című regényének 156—160. lapja pl. a vetéssel foglalkozik és felolvasásra igen alkalmas. Regényrészletet persze mindig úgy kell felolvasni, hogy vázlatosan elmondjuk a regény tartalmát s abba szervesen illesztjük be a felolvasni szánt részletet. Érdekes a regény befejező része (213—217. lap), mely egy magyar parasztküldöttség látogatását írja le.

Nyikolajeva: »AZ ARATÁS« című könyve bővelkedik ilyen részletekben (189—194. fejeés, 235—245. vetés stb.).

Különösen jól mutatják be a társas gazdálkodás fölényét az említettek kivül: *Babajevszkij:* AZ ARANYCSILLAG LOVAGJA, *Maicev:* SZIVVEL LELEKKEKEL, *Szabó Pál:* HAROM HET A SZOVJETUNIOBAN és *Veres Péter:* UKRAJNA FÖLDJÉN.

A magyar mezőgazdaság most nagy erőpróba előtt áll. Parasztágunk nagy erőtesztítést végez, hogy pótolja az elmúlt év lemaradását és biztosítsa egész népünk számára a jó termést. Ugyanekkor azért is küzd, hogy a múltból származó elmaradottságunkat a szovjet útmutatások alapján megszüntesse. A könyvtáros kezében van a legjobb segédeszköz, a mezőgazdaság: szakkönyv. Parasztágunk között ott van az ellenség is, mely vissza akarja tartani elmaradottságában és a suttygó propaganda fegyverével minden ellen küzd, amj előre mutat. Ellenük is a felvilágosítás fegyverével küzdhetünk. Vaksággal van megverve minden könyvtárosunk, aki most nem látja, mi a legdöntőbb feladata. Minden megfelelő kézbe adott jó mezőgazdasági könyv gyarapítja ezévi termésünket, erősíti hazánkat, szilárdítja a békét.

SALLAI ISTVAN

Járuljanak hozzá a könyvtárak a Nemzetközi Nőnap megünnepléséhez

Március 8-án ünneplik a világ dolgozóinak békéért és az emberiség boldogabb jövőjéért harcoló asszonyok ünnepét: a NEMZETKÖZI NŐNAPOT.

A világ dolgozó asszonyai egyre világosabban látják, hogy gyermekeik, családjuk boldogabb jövője, a békés építő munka biztosítása az ő kezükben is van és nem egy tanúbizonyságát adták annak, hogy ezt a békét az emberiség jövőjét minden erővel készek megvédeni.

A Nemzetközi Nőnapot ünneplő asszonyok a békeharc olyan kiváló személyiségei köré tömörülnek, mint *Nina Popova*, a termelésben, az államvezetésben, és a háza védelemében önfeláldozó munkát végző szovjet nők egyik vezetője, a Szovjet Nők Antifaszista Bizottságának elnöke. »A

szovjet asszonyok hősiességének győzelmei tehermentek bennüket« írta nemrég az imperialiszták ellen vérukkal küzdő koreai asszonyok nevében *Pak Den Aj*, a Koreai Demokratikus Nőszövetség elnöke, akat Magyarországon is jól ismerünk. Ismerjük *Denis Raymond*-nak, a hős francia lánynek példáját, aki élete kockáztatásával tartóztatta fel az amerikai hadianyagot szállító vonatot. A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség, élén vezetőjével, *Eugène Cotton* asszonnyal, minden üldözéssel dacolva küzd a béke ügyéért. Ennek a harcnak egyik nagy elismerését jelenti az, hogy a legutóbb nemzetközi Sztálin-díjjal tüntették ki a délamerikai békeharc kimagasló alakját, a brazil *Elisa Brancat*. Hába a háborús agresszorok